

שילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה
וליצירת שוויון בנטל הביטחוני והכלכלי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטת הממשלה מס. 396(נטל/23) מיום 19 ביוני 2013, לאמץ את המתווה לשותפות במתווה ונשיאה בנטל הצבאי והכלכלי, כמפורט להלן:

הגדרות:

1. בהחלטה זו:

- א. **החוק המתקן** - הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מספר 19 והוראת שעה) (שילובם של תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013 ולכשיושלם הליך החקיקה – חוק שירות ביטחון תיקון מספר 19 והוראת שעה) (שילובם של תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013
- ב. **הצעת חוק השירות האזרחי** - הצעת חוק השירות האזרחי, התשע"ב-2012 (ה"ח הממשלה 671 מיום 14.3.2012, להלן- הצעת חוק 671).
- ג. **חוק דחיית שירות** – חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002.
- ד. **חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות** – הצעת חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013 ולכשיושלם הליך החקיקה – חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013
- ה. **חוק שירות ביטחון** – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986
- ו. **שירות אזרחי-חברתי** – שירות לאומי של בני מיעוטים בהתאם לקבוע בהחלטה זו.
- ז. **תלמיד ישיבה** – מיועד לשירות ביטחון הלומד בישיבה שאישר שר הביטחון בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון והחוק המתקן
- ח. **תקופת המעבר** – התקופה שסיומה בחודש יולי 2017, או במועד בו חל סעיף 16(ג) לחוק המתקן, על פי המאוחר מביניהם.

שירות תלמידי הישיבות:

2. שירות תלמידי ישיבות יהיה בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון והחוק המתקן.

ישיבות הסדר:

3. מסלול ישיבות ההסדר יופעל בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון והחוק המתקן.

4. לקבוע כי נכון לעת הזו יעמוד משך השירות הצבאי הפעיל במסלול השירות המשולב על 17 חודשים, למעט מי שישירותו במסלולי פיקוד או בתכניות "השילובים".
5. להנחות את שר הביטחון לפעול בשיתוף עם איגוד ישיבות ההסדר, לעודד הצטרפות לתוכניות ה"שילובים" בישיבות ההסדר, במסגרתן מחויב שירות פעיל של 24 חודשים, וכן לעודד השתלבות במסלולי פיקוד לתלמידי ישיבות ההסדר, והכול במגמה להאריך את משך השירות הפעיל במסגרת מסלול זה.
6. לקבוע כי שר הביטחון יביא לדיון בממשלה את סוגיית הארכת משך השירות הצבאי הפעיל במסלול ההסדר לא יאוחר מחודש יולי 2017 או מתום תקופת המעבר, על פי המאוחר מביניהם.

ישיבות הסדר חרדיות:

7. מסלול ישיבות ההסדר יפתח בפני ישיבות חרדיות שיוכרו על ידי שר הביטחון, בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון והחוק המתקן.

ישיבות גבוהות ציוניות:

8. שירותם של תלמידי הישיבות הגבוהות הציוניות יהיה בהתאם להוראות חוק שירות ביטחון והחוק המתקן.

מרכז קליטת חרדים (להלן - מח"ר):

9. להטיל על שר הביטחון לפעול להקמת מרכז קליטת חרדים (להלן מח"ר), לשם ביצוע תהליכי רישום ובדיקות של תלמידי ישיבה המיועדים לשירות ביטחון וכן לשם מתן מידע על שירות בצה"ל ובשירות האזרחי לתלמידי ישיבות והכל בכפוף לחוק שירות ביטחון והחוק המתקן, וכן לשם מתן מידע על האפשרויות שמעמידה הממשלה לעידוד והרחבת שילוב בתעסוקה כאמור בסעיף 63.
10. להנחות את שר הביטחון לזמן למח"ר מעבר לנציגי צה"ל, את נציגי גופי הביטחון הרלוונטיים למסלולי היחידות מחוץ לסדר הכוחות של צה"ל וכן להנחות את שר הכלכלה והמנהל הכללי של הרשות לשירות אזרחי לפעול בתאום עם משרד הביטחון לצורך הצבת נציגי הרשות לשירות אזרחי שיעבירו למיועד לשירות ביטחון את כלל המידע הרלוונטי הנדרש לו לצורך הכרת התפקידים השונים במסגרת השירות האזרחי, ושל נציגי משרד הכלכלה.

הוראות המעבר והוראת שעה:

11. להטיל על שר הביטחון לבצע את תהליך מתן הפטור לתלמיד ישיבה שביום כניסת החוק המתקן לתוקף מלאו לו 22 שנים, בהתאם לסעיף 14(ב) לחוק המתקן, בתקופה שבין אוקטובר 2013 לאוגוסט 2014, תוך תיאום אופן וקצב ביצוע התהליך עם משרד הכלכלה, בהתחשב ביכולת משרד הכלכלה להעניק למקבלי הפטור את הטיפול הדרוש לצורך קידום שילובם בשוק העבודה כמפורט בסעיף 63, לרבות בהתחשב במאפיינים גיאוגרפיים ובפריסת תשתיות ההכוונה התעסוקתית, ותוך מתן עדיפות לתלמידי ישיבה שבאזוריהם קיימים מרכזי הכוון תעסוקתי.

12. אפשרותם של תלמידי הישיבות לדחות את שירותם מדי שנה ועד לגיל 21 וכן אפשרותם של תלמידי הישיבות לשרת בשירות אזרחי כחלופה לשירות צבאי כמפורט בסעיפים 26-ג-26 לחוק שירות ביטחון בנוסחו על פי החוק המתקן, תעמודנה בתוקפן עד תאריך 30 יוני 2020, כאמור בסעיף 13 לחוק המתקן.
- לקבוע כי עד מועד זה תציע הממשלה לכנסת הסדרים חלופיים, בהתחשב בנסיבות ועל פי הצורך ובשים לב למספר המתגייסים מקרב הציבור החרדי.
13. להפעיל מערך תמריצים כלכליים לעידוד עמידה ביעדי הגיוס הנקבעים מכוחו של סעיף 15 לחוק המתקן, לרבות במסגרת התמיכות שמעניקה המדינה למוסדות לימוד תורניים, בהתאם למפורט בסעיפים 16-30 להחלטה זו.

יעדי גיוס בתקופת ההסתגלות:

14. בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק המתקן, לקבוע נכון למועד החלטה זו את היעדים הבאים לגיוס מיועדים לשירות ביטחון מקרב הציבור החרדי, ולהנחות את שר הביטחון והמנהל הכללי של הרשות לשירות אזרחי לפעול למימוש:
- א. בשנת הגיוס 2013 (מה-1 יולי 2013 ל-30 יוני 2014) - 3,300 מתגייסים, מהם 2,000 מתגייסים לצה"ל ו-1,300 לשירות האזרחי.
- ב. בשנת הגיוס 2014 (מה-1 יולי 2014 ל-30 יוני 2015) - 3,800 מתגייסים, מהם 2,300 מתגייסים לצה"ל ו-1,500 לשירות האזרחי.
- ג. בשנת הגיוס 2015 (מה-1 ביולי 2015 ל-30 ביוני 2016) - 4,500 מתגייסים, מהם 2,700 מתגייסים לצה"ל ו-1,800 לשירות האזרחי.
- ד. בשנת הגיוס 2016 (מה-1 ביולי 2016 ל-30 ביוני 2017) - 5,200 מתגייסים, מהם 3,200 מתגייסים לצה"ל ו-2,000 לשירות האזרחי.

מערכת תמריצים תומך לצורך עמידה ביעדים בתקופת ההסתגלות:

15. להנחות את שר החינוך לתקן, בהסכמת שר האוצר ובהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ובתוך 120 יום ממועד קבלת החלטה זו, את מבחני התמיכה שעניינם חלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך בלימוד תורני ובפעולות מיוחדות למוסדות תורניים (להלן - **מבחני תמיכה במוסדות לימוד תורניים**) עבור התלמידים במוסדות תורניים כמשמעותם במבחני התמיכה במוסדות לימוד תורניים **(להלן - הישיבות)**, כך שהתקציב אשר יקבע על ידי הממשלה לנושא זה **(להלן: תקציב הישיבות)** יוקצה, בין היתר, במטרה לתמרץ עמידה ביעדי הגיוס וזאת בהתאם לעקרונות המפורטים להלן וזאת מבלי שיופחת סך תקציב הישיבות הכולל:

16. הגדרות

- א. לעניין החלטה זו, "**שיעור עמידה כללי ביעדי הגיוס**" - סך כל תלמידי הישיבות דחויי השירות מקרב הציבור החרדי אשר התגייסו בשנת הגיוס הקודמת למסלולי השירות הצבאי או האזרחי (להלן: שירות), מסך יעד הגיוס הכללי בשנת הגיוס הקודמת כפי שמפורט בסעיף 14 להחלטה.
- שיעור יעדי הגיוס ושיעור העמידה ביעדי הגיוס יועברו מדי שנה על ידי משרד

- הביטחון למשרד החינוך, לא יאוחר מה-15 אוגוסט בכל שנה.
- ב. לעניין החלטה זו, "שנתון ממוצע" – מספר התלמידים בישיבה, שהינם דחויי השירות בגילאים 18-24 חלקי מספר השנתונים בגילאים אלו.
- ג. לעניין החלטה זו, "שיעור עמידה פרטני ביעדי הגיוס" – סך כל תלמידי ישיבה מסוימת, שהתגייסו בשנה הקודמת למסלולי שירות צבאי או אזרחי, מתוך מספר התלמידים דחויי השירות בשנתון ממוצע של אותה ישיבה.
- ד. לעניין החלטה זו, "תקציב הישיבות" – תקציב התמיכות שקבעה הממשלה בשנה פלונית לצורך תמיכה במוסדות תורניים באותה השנה.
- ה. לעניין החלטה זו, "תקציב דחויי השירות" – התקציב הכולל אשר יינתן לכלל תלמידי הישיבות שחל עליהם צו דחיית שירות ובהתאם לסעיף 15 להחלטה זו.
- ו. לעניין החלטה זו, "שווי ערך נקודה" –

- 1) לעניין תלמיד שהינו דחוי שירות – תקציב דחויי השירות חלקי מספר הנקודות להם זכאים כלל תלמידי הישיבות דחויי השירות, בהתאם למבחני התמיכה במוסדות לימוד תורניים.
- 2) לעניין תלמיד שאינו דחוי שירות – תקציב הישיבות העודף על תקציב דחויי השירות, חלקי מספר הנקודות להם זכאים כלל תלמידי הישיבות שאינם דחויי השירות, בהתאם למבחני התמיכה במוסדות לימוד תורניים.

עקרונות לחלוקת התקציב במטרה לתמרץ עמידה ביעדי הגיוס:

17. ישיבה תהיה זכאית לתמיכה בהיקף השווה לערך נקודה כפול סך הנקודות להן זכאים כלל התלמידים בה.
18. אופן הקצאת הנקודות לתלמידי ישיבה ייקבע, בין היתר ובנוסף לאמור בהחלטה זו, בהתחשב בשיעור העמידה הפרטני ביעדי ובגיל הגיוס, במעמדו האישי (נשוי או רווק) של תלמיד הישיבה ובסוג המוסד התורני בו לומד.
19. לא הושגו יעדי הגיוס, יופחת תקציב דחויי השירות בכל שנה ביחס ישיר לשיעור העמידה הכללי ביעדי הגיוס בשנה הקודמת.
20. ישיבה לא תקבל תמיכה בגין תלמיד המצוי בגילאי דחיית שירות ואשר אינו עומד בתנאים הנדרשים בכדי לקבל דחיית שירות או שנקרא להתגייס ולא התייצב.
21. יתרת תקציב דחויי השירות שיוותר כתוצאה מהפעלת סעיף 19 ככל שיוותר, תוקצה במסגרת נוהל התמיכות שיגובש ע"פ סעיף 15 לצורך עידוד עמידה ביעדי הגיוס, לרבות בהתאם לנוסחה שתוגדר מראש במסגרת מבחני התמיכה, אשר תביא לידי ביטוי בין היתר את שיעור המתגייסים בכל ישיבה, ואשר תתגמל ישיבות ששיעור העמידה הפרטני שלהן ביעדי הגיוס בשנה החולפת שווה או גבוה ל-75% משיעור יעדי הגיוס לאותה שנת גיוס והכל בכפוף לשיקולי סבירות.
22. השינוי בהיקף התמיכה יבוצע החל מתחילת מ-1 נובמבר בכל שנה, החל משנת 2014.
23. לצורך קבלת תמיכה, תידרש ישיבה לעמוד במספר תלמידים מינימאלי, אשר ייקבע בהתאם לאמור בהחלטה זו.
24. תלמיד ישיבה שהתגייס לשירות ימשיך להיחשב כתלמיד ישיבה לטובת עמידה במספר

התלמידים המינימאלי כאמור בסעיף 23, מיום גיוסו למשך שנה או עד הגיעו לגיל 22, לפי המאוחר מביניהם, ובלבד שלמד בישיבה תקופה של עשרה חודשים טרם הגיוס וכל עוד הינו ממשיך בשירותו.

בתקופה זו תהיה הישיבה זכאית לקבלת תמיכה עבור תלמיד הישיבה האמור, בשיעור הקבוע לגביו בהתאם להחלטה זו.

25. השינויים האמורים במבחני התמיכה כאמור בהחלטה זו ייכנסו לתוקפם החל מיום 1 נובמבר 2014. מבחני תמיכה שיפורסמו עבור שנת 2014 יעודכנו בהתאם.

26. "מוסד לימודים תורניים" – כהגדרתו ב"מבחני תמיכה במוסדות לימוד תורניים", כפי שפורסמו בילקוט פרסומים 5317 ביום י' באב התשס"ד (28.7.2004), עמ' 3498. תיקון אחרון למבחן התמיכה פורסם ב"פ 6562, כ"ה באדר התשע"ג (7.3.2013), ע"מ 3449; או כפי שיתוקנו בעתיד.

27. הממשלה רושמת לפניה את הודעת שר החינוך כי קיזוז כספי התמיכה ושילית תקצוב בגין תלמידים שאינם לומדים בפועל יבוצע בהתאם לנוהל הגשת בקשות תמיכה מתקציב המדינה.

היבטים כלכליים בתקופת הקבע:

28. להטיל על שר החינוך לתקן את מבחני התמיכה במוסדות לימוד תורניים, כך שהחל מחודש יולי 2017 - עבור "תלמיד ישיבה מתמיד" תועבר תמיכה בגובה ערך נקודה מוגדל כפי שייקבע במבחני התמיכה.

29. כל עוד מתקיים המנגנון הקבוע בסעיפים 16(א)-16(ב) לחוק המתקן, יקבע ועד ראשי הישיבות את רשימת 1,800 המתמידים בישיבות החרדיות ויקבע איגוד הישיבות הגבוהות הציוניות את רשימת 300 תלמידי הישיבות הגבוהות הציוניות הזכאים לתמיכה כאמור.

30. החל מתום תקופת המעבר, רק תלמידים שהינם במעמד של תלמיד "מתמיד בלימוד תורה" וכן תלמידי הישיבות הגבוהות הציוניות הגבוהות יוכלו לקבל את התמיכה המוגדלת בגילאים 21-26 והחל משנת 2020 – בין גיל חובת הגיוס לתלמידי ישיבות שייקבע בחוק שירות ביטחון עד גיל 26.

שירות אזרחי של תלמידי ישיבות ושירות אזרחי משמר

31. שירותם האזרחי של תלמידי ישיבות יהיה בהתאם לחוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות ולחוק המתקן.

32. להאריך את תוקפה של החלטת הממשלה מספר 5275 מיום 9.12.2012 עד ליום 31 נובמבר 2013 או עד להשלמת הליכי החקיקה של חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות, לפי המוקדם מביניהם.

33. הפניית תלמידי הישיבות למסלולי השירות האזרחי ולגופים מפעילים וקביעת אופן התגמול למסלולים אלו, תבוצענה בשים לב לצורך בהעדפת מסלולי השירות האזרחי-בטחוני הקבוע בחוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות על פני מסלולי השירות האזרחי האחרים הקבועים בחוק זה.

34. הפניית משרתים לגופים מפעילים במסגרת השירות האזרחי תבוצע תוך הבטחת השמירה על אורח חייהם, ובשים לב לכך שהשירות יתבצע רק במקומות אשר ערוכים ומסוגלים לקלוט משרתים, ואשר יש נחיצות בביצוע שירות בהם.
35. במשרד הכלכלה תפעל, החל מיום 1 ינואר 2014 רשות לשירות אזרחי, אשר תחליף את מנהלת השירות האזרחי-לאומי (להלן: "הרשות"). בכפוף לאישור נציב שירות המדינה, תוגדר הרשות כיחידת סמך ותפעל בכפיפות ישירה לשר הכלכלה.
36. בהמשך להחלטת ממשלה 2295 מיום 19.8.2007 הרשות תהווה גוף מתכלל לנושא השירות האזרחי-לאומי ותווסת את חלוקת התקנים בין המגזרים והתחומים השונים.
37. הרשות תפעל להגברת הפיקוח והבקרה על מתנדבי השירות האזרחי-לאומי ועל מקומות השירות והגופים המוכרים.
38. הרשות תפעל להעלאת המודעות להצטרפות לשירות האזרחי.
39. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולהודיע לכנסת, על דעת הממשלה, ובהתאם לסעיף 1 לחוק רציפות הדיון בהצעות חוק, התשנ"ג-1993, על רצון הממשלה להחיל דין רציפות על הצעת חוק השירות האזרחי, התשע"ב-2012 (ה"ח הממשלה 671 מיום 14.3.2012, להלן- הצעת חוק 671).
- בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1215 מיום 18.2.2007 והחלטה מספר 2295 מיום 19.8.2007 בהן קבעה הממשלה את המתווה לעיגונו בחקיקה ראשית של תחום השירות הלאומי, להנחות את משרד הכלכלה, משרד המשפטים ומשרד האוצר לקדם את הצעת חוק 671, בהתאם להסכמות והפשרות שהושגו בין משרדי הממשלה השונים כפי שהן באות לידי ביטוי בנוסחה של הצעת החוק האמורה, וברוח החלטות הממשלה.
- לקבוע כי כל שינוי בנוסח הצעת החוק ייעשה בהסכמה של משרד הכלכלה, משרד המשפטים ומשרד האוצר. הודעה על חזרה מהצעת החוק תימסר לכנסת בידי שר הכלכלה לפי תקנון הכנסת והחלטה על חזרה כאמור תעשה לפי תקנון הממשלה.
- לפעול להשלמת הליכי החקיקה בכנסת ככל הניתן, במהלך המושב השני של הכנסת ה-19 מתוך הבנה כי הצעת החוק מהווה נדבך חיוני בהסדרה הכוללת והשוויונית של תחום השירות האזרחי, המהווה מכשיר חלופי לנשיאה בנטל השירות למי שאינם משתלבים בשירות צבאי.

עידוד וקידום שירותם האזרחי-חברתי של אזרחים בני המיעוטים

40. לקבוע נכון למועד קבלת החלטה זו את היעדים השנתיים הבאים, המהווים עליה משמעותית ביחס למצב שהיה קיים בעבר לשירות אזרחי-חברתי מקרב אוכלוסיית בני המיעוטים בשנים הקרובות:

- א. בשנת השירות שתתחיל בחודש ספטמבר 2013 – 3,280 מתנדבים.
- ב. בשנת השירות שתתחיל בחודש ספטמבר 2014 – 3,700 מתנדבים.
- ג. בשנת השירות שתתחיל בחודש ספטמבר 2015 – 4,500 מתנדבים.
- ד. בשנת השירות שתתחיל בחודש ספטמבר 2016 – 5,200 מתנדבים.

- ה. בשנת השירות שתתחיל בחודש ספטמבר 2017 – 6,000 מתנדבים.
41. להטיל על שר הכלכלה ועל מנהל הרשות לפעול כמפורט להלן במטרה להסיר חסמים להתנדבותה של אוכלוסיית בני המיעוטים במסגרת השירות האזרחי-חברתי:
- א. משרד הכלכלה, בשיתוף עם הרשות, יפעל לסיוע בהכוונה תעסוקתית של מתנדבים בני מיעוטים וכן של מי מהם שהשלימו את שירותם האזרחי, באמצעות מרכזי ההכוון התעסוקתי למגזר הערבי אשר מוקמים מתוקף החלטות ממשלה קודמות והכול לפי כל דין.
- ב. הרשות תפעל באופן הדרגתי ובתיאום עם משרדי הממשלה, להפוך לגורם האחראי על תקציבי ותקני השירות האזרחי-חברתי של בני המיעוטים ועל ויסותם בהתאם ליעדים שנקבעו ובהתאם לצרכיהם ולהגדרותיהם המקצועיות של משרדי הממשלה השונים.
- ג. להנחות את שר הביטחון לפעול בשיתוף עם מנהל הרשות לשירות אזרחי על מנת לוודא שהתשלומים עבור המענק והפיקדון הכספי המגיעים למשלימי השירות האזרחי-חברתי מקרב בני המיעוטים, ישולמו למתנדבים תוך ניתוק מצה"ל ומשרד הביטחון.
42. משך ואופי השירות האזרחי-חברתי שישרתו אזרחים בני מיעוטים יהיו בהתאם לעקרונות המפורטים להלן:
- א. משך השירות, מאפייניו, התנאים והזכויות המגיעות למשלימי השירות האזרחי-חברתי יהיו בהתאם לאורך ואופן השירות המבוצע כיום על ידי מתנדבי השירות הלאומי מכלל המגזרים.
- ב. השירות יעשה במסגרת אזרחית בלבד תוך ניתוק מוחלט מצה"ל וממשרד הביטחון.
- ג. השירות יהיה פתוח לאזרחים בני מיעוטים בגילאים 18-24 שלא נקראו לשירות ביטחון או שקיבלו פטור ממנו, בהתאם להסדרה הקיימת כיום וזאת עד להשלמת הליכי החקיקה להצעת חוק השירות האזרחי.
- ד. השירות יתבסס על אפשרותם של המתנדבים לשוב לביתם עם תום השירות, למעט מקרים פרטניים, באישור מנהל הרשות.
43. בתום שנת 2014 תבחן הממשלה את מתווה שירותם של האזרחים בני המיעוטים במטרה להגביר את שילובם בחברה הישראלית ולהעמיק את השוויון בין האוכלוסיות השונות.

אכיפה ובקרה:

44. להטיל על שר הביטחון לדווח, אחת לשנה, לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ולוועדת השרים לשוויון בנטל בשירות הצבאי בשירות האזרחי ובשוק העבודה בתפקידה כוועדת מעקב, בנושאים שלהלן:
- א. מספר המתגייסים לשירות סדיר לרבות מספר המתגייסים מקרב תלמידי הישיבות.
- ב. מספר הפטורים והדחיות שניתנו לתלמידי ישיבות משירות סדיר.

- ג. נתונים השוואתיים לשנים קודמות ביחס לנתונים על פי סעיפים קטנים א' ו-ב לעיל.
- ד. השלכות יישומו של החוק המתקן על השירות בצה"ל, לרבות בכל הנוגע לכבודן, מעמדן ושילובן של נשים בשירות ביטחון.
45. להטיל על שר הכלכלה לדווח אחת לשנה, לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ולוועדת השרים לשוויון בנטל בשירות הצבאי בשירות האזרחי ובשוק העבודה בתפקידה כוועדת מעקב, בנושאים שלהלן:
- א. מספר המשרתים בשירות אזרחי ותחומי עיסוקם.
- ב. סדרי הפיקוח על מילוי חובת השירות האזרחי.
- ג. נתונים השוואתיים לשנים קודמות.
- ד. השפעת יישומו של החוק המתקן בדבר שילוב משרתים בשירות אזרחי בפעילות גופים מפעילים, בכל הנוגע למעמדן, לכבודן ולשילובן של נשים.
46. דיווחים כאמור בפסקה 45(ד) ובפסקה 46(ד) יימסרו גם לוועדה לקידום מעמד האשה בכנסת.
47. מבלי לגרוע מהוראות נוהל הגשת בקשות תמיכה מתקציב המדינה, להטיל על החשבת הכללית במשרד האוצר להעלות את מספר הביקורות הנערכות בישיבות במהלך שנה קלנדרית במטרה לייעל את האכיפה במוסדות אלו, לרבות בהתאם לשיקוליו המקצועיים של משרד החינוך. החשבת הכללית תדווח מדי שישה חודשים לוועדת השרים על פעולות הביקורת המבוצעות בישיבות.
- בנוסף, לקבוע כי נציגי צה"ל יהיו רשאים להצטרף לביקורות האמורות.
48. להטיל על שר החינוך ושר הביטחון לקיים מנגנוני העברת מידע יעילים לטובת יישום כלל ההיבטים הרלוונטיים של החלטה זו, לרבות העברת ממצאי הביקורות לצה"ל.
49. להטיל על שר החינוך ושר הביטחון לפעול להאחדת הקריטריונים לדיווחי הישיבות למשרד הביטחון ולמשרד החינוך, לרבות האחדת מספרי העמותות של הישיבות הרלוונטיות לעניין זה וזאת לא יאוחר מתום שנה ממועד קבלת החלטה זו.

גודל הישיבות המינימאלי:

50. להטיל על שר הביטחון להגדיר בתקנות, בהסכמת שר החינוך ותוך שנה מיום קבלת החלטה זו, את הגדלת מספר התלמידים המינימאלי הנדרש לכולל ולישיבה גבוהה (לרבות שלוחה של כולל או ישיבה גבוהה) שלומדים בה תלמידי ישיבה עד גיל 26 וקביעת מספר תלמידים אחד לצורך קבלת מעמד של ישיבה אשר תלמידיה זכאים לדחיית שירות ולקבלת תמיכה ממשרד החינוך בגין התלמידים.
51. במקביל, להקים צוות בינמשרדי שבו יהיו חברים נציגי משרד החינוך, הביטחון, המשפטים והאוצר אשר ימליץ בתוך שישה חודשים מיום קבלת החלטה זו על מספר התלמידים המינימאלי הנדרש לצורך להכרה בישיבות הממוקמות ביישובי פריפריה, אשר יהא נמוך מהמספר הקבוע בהתאם לסעיף 50.

52. לקבוע כי שר הביטחון רשאי לבטל מעמד של ישיבה מוכרת לצורך חוק שירות ביטחון אם נתגלתה חריגה חוזרת בהיקף שייקבע שר הביטחון בתקנות.
53. לפעול לקידומן של תקנות להגברת האכיפה על הצהרות כוזבות של פטור מטעמי דת.
54. להטיל על שר הביטחון בתיאום עם שרת המשפטים לבחון את האפשרות המשפטית להטיל מגבלות מנהליות מתאימות על עריקים ומשתמטים משירות ביטחון בכלל האוכלוסייה, וזאת מבלי לגרוע מיתר הוראות חוק שירות ביטחון.
55. להקים צוות בראשות משרד החינוך ומשרד הביטחון ובהשתתפות נציגי משרד המשפטים, הכלכלה והאוצר וכן בהשתתפות הממונה על הישומים הביומטריים במשרד ראש הממשלה ונציג רמ"ט, לבחינת המנגנונים והאמצעים הנדרשים להגברת האכיפה על נוכחות תלמידי ישיבות במוסדות תורניים, לרבות בחינת אמצעים יומיומיים לבקרה על נוכחות וזאת הן לצורך וידוא עמידה בתנאי דחיית השירות כאמור בחוק שירות ביטחון ובחוק המתקן והן לטובת וידוא עמידה בתנאי הזכאות של מבחני התמיכה במוסדות לימוד תורניים.
- הצוות יגיש את המלצותיו עד 1 באפריל 2014.

היערכות המסגרות:

56. להטיל על שר הביטחון לקבוע את מסלולי השירות הצבאי לתלמידי ישיבות וכן להטיל על שר הביטחון ועל שר הכלכלה להתאים, ככל האפשר, מסגרות שירות בצה"ל ובשירות האזרחי לתלמידי ישיבות.
57. להנחות את השרים אשר במשרדיהם צפויים להיקלט משרתי שירות אזרחי, להקים, בתיאום עם הרשות, מסלולים מתאימים לשילוב חרדים ביחידות משרדיהם, במסגרת השירות האזרחי.
58. להטיל על שר הביטחון, מתוך הכרה בעיקרון השוויון בין המינים, לפעול על מנת לוודא כי לא ייפגעו מעמדן, כבודן ושילובן של נשים בצה"ל כתוצאה משילוב תלמידי הישיבות בשירות צבאי.
59. להטיל על מנהל הרשות לשירות אזרחי ועל המנהלים הכלליים של המשרדים בהם מבוצע שירות אזרחי, לפעול על מנת לוודא כי לא ייפגעו מעמדן, כבודן ושילובן של נשים כתוצאה משילוב תלמידי ישיבות בשירות אזרחי.

שירות לאומי של אוכלוסיות מיוחדות

60. הממשלה רואה חשיבות רבה בהתנדבות לשירות לאומי של אנשים עם מוגבלות שקיבלו פטור מחובת שירות צבאי. בהתאם לכך, להקצות, החל בחודש ספטמבר 2014, 200 תקנים נוספים לשירות לאומי של אנשים עם מוגבלות, מחציתם כתוספת ממשרד האוצר ומחציתם באמצעות הסטת תקנים או משאבים קיימים ממשרדי החינוך והבריאות (בחלוקה שווה ביניהם) (המשרדים המפנים). הקצאת התקנים והפעלתם תבוצע בהתאם לשיקול דעת המשרדים המפנים.
61. הממשלה רואה חשיבות רבה בהתנדבות לשירות לאומי של צעירים בסיכון שקיבלו פטור מחובת שירות צבאי. בהתאם לכך, להקצות, החל בחודש ספטמבר 2014, 200 תקנים

נוספים לשירות לאומי של צעירים בסיכון, מחציתם כתוספת ממשרד האוצר ומחציתם באמצעות הסטת תקנים או משאבים קיימים ממשרדי החינוך והבריאות (בחלוקה שווה ביניהם) (המשרדים המפנים). הקצאת התקנים והפעלתם תבוצע בהתאם לשיקול דעת המשרדים המפנים.

שילוב בתעסוקה

62. להטיל על שר הכלכלה ושר האוצר לגבש ולהפעיל החל ביום 1 בספטמבר 2013 תכנית לשילוב בתעסוקה של גברים חרדים אשר קיבלו בשנים האחרונות פטור או שעתידים לקבל פטור מחובת שירות סדיר בהתאם לחוק המתקן ולחוק דחיית שירות, וכן תכנית לסיוע לחרדים המשרתים בצה"ל ובשירות האזרחי להשתלב בתעסוקה עם תום תקופת שירותם (התכנית לסיוע תעסוקתי תיושם גם במהלך ובמקביל לשירות, מעבר לשעות השירות וכל עוד אין פגיעה בשירות עצמו ובתיאום עם הרשות לשירות אזרחי וצה"ל).

הוועדה הבין-משרדית ליישום האג'נדה החברתית-כלכלית ("פורום האג'נדה"), הפועלת מתוקף החלטת הממשלה מס' 1586 מיום 22 באפריל 2007, תעקוב ותקבל דיווחים שוטפים על אופן גיבוש ויישום התכנית כאמור, תוך מתן סיוע בהסרת חסמים, ותפעל לעניין זה בשיתוף נציגי המעסיקים, ככל שיידרש.

לצורך יישום התכנית, יעביר משרד הביטחון למשרד הכלכלה נתונים נדרשים, לגבי תלמידי ישיבות שיופטרו או שקיבלו פטור משירות ביטחון ולגבי והכל בכפוף להוראות סעיף 14(ג) לחוק המתקן.

שירות נשים

63. בהמשך לסעיף 2 לחוק המתקן, להטיל על צה"ל לגבש מתווה לקידום נשים ושילובן בצבא, בתפקידים ובמערכים השונים, לרבות מערכי פיקוד, באופן שיבטא את התועלות בהארכת השירות וצמצום אי השוויון בין גברים לנשים.

ראיית הסדר השוויון בנשיאה בנטל כמקשה אחת

64. החלטת ממשלה זו נועדה לעגן ולהדק לכדי מקשה אחת את כלל הנדבכים החיוניים לגיבושו של ההסדר הכולל בתחום קידום השוויון בנשיאה בנטל וזאת בהמשך להצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מספר 19 והוראת שעה) (שילוב תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013 ולהצעת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות, התשע"ג-2013. האמצעים המעוגנים בהחלטה זו, לרבות יעדי הגיוס, מערך התמריצים ואמצעי האכיפה והפיקוח, וכן ההחלטה על החלת דין רציפות וקידום הצעת חוק 671, מהווים כולם יחד חלק מהעוגן החוקתי והחוקי לקידום ההסדר במתכונת אפקטיבית ויעילה שעשויה לסייע להצלחתו של תהליך חברתי רגיש ומורכב זה.

בהמשך לאמור, כל שינוי בנושא המוסדר בהחלטה זו יובא, טרם הכרעת הממשלה בו, לדיון בוועדת השרים לשוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק העבודה.

דברי הסבר

בימי תקומתה של מדינת ישראל, מתוך חורבות הגלות ועשן הכבשנים, נולדה מחדש הריבונות היהודית בארץ ישראל. אך לא רק היא קמה לתחייה - גם עולם התורה החל להשתקם מהריסותיו - בשישים וחמש השנים האחרונות קמו ישיבות רבות, לומדי התורה גדלים ומשגשגים, וחרירות ולמדנות בוקעות ממרכזי התורה הפזורים לאורכה ולרוחבה של הארץ.

קימום הריבונות ופריחת הלמדנות, המדינה והתורה, הם הישג כפול של ההיסטוריה הישראלית החדשה. ואולם עד כה טרם הצליחה מדינת ישראל לחבר באופן מלא ואמיתי בין שני ערכים אלו.

במגילת העצמאות נקבע שמדינת ישראל תהיה מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל. מייסדי המדינה, הניחו את ערכי התורה והנביאים כיסודות של המדינה. היסוד שעליו נשען הבניין הלאומי כולו הוא השאיפה לבנות חברה צודקת ומתקדמת, המקבלת השראה והדרכה מהמסורות היהודיות העתיקות.

שאיפה זו קיבלה תנופה חדשה בתקופה האחרונה. ממשלת ישראל שואפת לעצב חברה צודקת, בה המשאבים, הזכויות והחובות מחולקים בצורה הוגנת ושוויונית. כל זאת מתוך חיבור של אמת לקריאתם של נביאי הצדק ולמקורות הנצח היהודיים.

השעה קוראת: החברה הישראלית בשלה לצעד הנוסף – שירות המדינה ומוסדותיה לצד העמקה במקורות ההשראה שלה - שירות צבאי ואזרחי ולצידו לימוד תורה יביאו לחיזוק, התעצמות והתלכדות החברה הישראלית, מתוך הערכה, כבוד הדדי וציפייה משותפת לעתיד טוב ושלם יותר.

לשם כך, ובמטרה להגדיל את השוויון בנטל הצבאי והכלכלי, למצות את פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי ולהביא לצמצום אי-השוויון והפערים החברתיים באמצעות העלאת שיעור השירות והתעסוקה במגזר החרדי הוחלט לאמץ את המתווה לשותפות במשימה ונשיאה בנטל הצבאי והכלכלי.

רקע כללי

הממשלה ה-33, הקימה, עם כינונה, בהחלטה מס' 15 מיום 7.4.2013 את ועדת השרים לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק העבודה, אשר הוסמכה להכין בתוך פרק זמן קצר טיוטת חוק אשר תסדיר את שילובם של חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל.

ועדת השרים גיבשה, בהחלטותיה מספר 21-23 מיום 29.5.2013, אשר קיבלה תוקף של החלטות ממשלה 394-396 בתאריך 19.6.2013, מתווה כולל להסדרת סוגיה מורכבת זו, ובו הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19 והוראת שעה) (שילוב תלמידי ישיבות), התשע"ג – 2013 (להלן: הצעת החוק המתקן) והצעת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (להלן: הצעת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות) (להלן: הצעות החוק).

המתווה כלל, בנוסף לאמור, עקרונות לגיבוש החלטת ממשלה משלימה, אשר תסדיר את כלל

ההיבטים הנדרשים אשר אינם מוסדרים בחקיקה ראשית.

הממשלה, בישיבתה ביום 7 ביולי 2013, אישרה עקרונית את טיוטות החוק והסמיכה את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את נוסחן הסופי של טיוטות החוק ולהגישן לכנסת. הצעות החוק אושרו ביום 7 יולי 2013 בוועדת השרים לענייני חקיקה, פורסמו ברשומות ביום 10 ביולי 2013 ועברו בקריאה ראשונה בכנסת ישראל ביום 22 ביולי 2013.

בהמשך לאמור לעיל, הצעת ההחלטה שלהלן, נועדה לעגן ולהדק לכדי מקשה אחת את כלל הנדבכים החיוניים לגיבושו של ההסדר הכולל בתחום קידום השוויון בנשיאה בנטל.

לסעיף 2

כאמור, החלטת ממשלה זו מהווה הסדר משלים להצעות החוק ועל כן אינה עוסקת בפירוט בנושאים המוסדרים במסגרת הצעות אלו

לסעיפים 3-6

הסעיפים עוסקים במסלול ישיבות ההסדר, בהמשך לעיגונו בהצעת החוק המתקן. בהמשך להחלטת ועדת השרים המפורטת לעיל, נקבע כי עד תום תקופת המעבר, כהגדרתה בהחלטה זו, יעמוד משך שירותם הצבאי הפעיל של המשרתים במסלול זה על 17 חודשים, תוך עידוד הצטרפות למסלולים בהם משך השירות ארוך יותר. הארכת משך השירות הפעיל תשוב ותיבחן על ידי הממשלה לקראת תום תקופת המעבר.

לסעיפים 9-10

הממשלה מטילה על שר הביטחון להקים מרכזי קליטה ייחודיים לטובת המתגייסים מקרב הציבור החרדי וזאת במטרה להקל על קליטתם וכניסתם לשירות הצבאי והאזרחי ולהציב בפניהם את כלל המסלולים הפתוחים בפניהם. במרכזים אלו יוצבו, בנוסף, נציגי יחידות השירות מחוץ לסדר הכוחות, נציגים מטעם הרשות לשירות אזרחי שיציגו בפני המתגייסים את מסלולי ותחומי השירות האזרחי לתלמידי ישיבות וכן נציגי משרד הכלכלה אשר יסייעו בהכוון תעסוקתי למי שיפטור אותו שר הביטחון משירות.

לסעיף 11

הצעת החוק המתקן קובעת כי תלמיד ישיבה שמלאו לו 22 שנים ביום כניסתו של החוק המתקן לתוקף יזמן למרכזי הקליטה הייחודיים ויוצגו לו מסלולי השירות הקיימים. במידה ויבחר שלא לשרת, יופנה לנציג משרד הכלכלה ולאחר מכן יהיה רשאי שר הביטחון לפטור אותו משירות.

הסעיף קובע, כי במטרה לשרת באופן המיטבי את תכלית שילובם בתעסוקה של תלמידי הישיבות שיזכו לפטור משירות ביטחון, יבוצע תהליך מתן הפטור בתיאום עם משרד הכלכלה לרבות בהתחשב במאפיינים גיאוגרפיים ובפריסת תשתיות ההכוונה התעסוקתית, ותוך מתן עדיפות לתלמידי ישיבה שבאזוריהם קיימים מרכזי הכוון תעסוקתי.

לסעיף 12

הצעת החוק המתקן קובעת כי אפשרותם של תלמידי הישיבות לדחות את שירותם מדי שנה ועד לגיל 21 וכן אפשרותם של תלמידי הישיבות לשרת בשירות אזרחי כחלופה לשירות צבאי, תעמודנה בתוקפן עד תאריך 30 יוני 2020.

הסעיף קובע כי לקראת פקיעת תוקפם של סעיפים אלו בחוק, תציע הממשלה לכנסת את ההסדרים החלופיים הראויים, בהתחשב בנסיבות ועל פי הצורך ובשים לב למספר המתגייסים מקרב הציבור החרדי.

לסעיף 13

ראה האמור להלן בנוגע לסעיפים 15-30

לסעיף 14

כאמור בסעיף 15 להצעת חוק המתקן, על הממשלה לקבוע יעדים שנתיים לשירות צבאי ואזרחי מקרב הציבור החרדי. היעדים המפורטים בסעיף זה נקבעו בשים לב להיקף מחזור הגיוס השנתי מקרב הציבור החרדי, צרכי הצבא והשירות האזרחי ומתוך מטרה להביא לעליה משמעותית מדי שנה בהיקף המתגייסים מקרב ציבור זה.

לסעיפים 15-30

סעיף 15 להצעת החוק המתקן קובע כי על הממשלה לפעול להגדלה הדרגתית של מספר המתגייסים מקרב הציבור החרדי.

בהמשך לכך ובהמשך ליעדים המפורטים בסעיף 14 להחלטה זו, נקבע בסעיפים אלו מערך תמריצים כלכליים שמטרתו עידוד גיוס מקרב הציבור החרדי וזאת בעיקר באמצעות שינוי מבחני התמיכה למוסדות תורניים באופן שיקדמו תכלית זו.

הסעיפים מנחים את שר החינוך לקבוע, בהסכמת שר האוצר ובתוך 120 יום ממועד קבלת החלטה זו, מבחני תמיכות למוסדות תורניים אשר במסגרתם ייקבע התקציב המוקצה למוסדות תורניים בהם לומדים תלמידי ישיבה דחויי שירות בהתאם לשיעור המתגייסים הכללי בציבור החרדי וכן בהתאם לשיעור המתגייסים הפרטני מכל ישיבה.

במסגרת זו, יינתנו גם תמריצים ייחודיים לישיבות אשר שיעור הגיוס בהן יעמוד על 75% או יותר משיעור הגיוס הנדרש מהציבור החרדי בשנה הרלוונטית.

בנוסף, קובעים סעיפים אלו כי תלמידים אשר יוגדו כתלמידי ישיבה מתמידים בהתאם להצעת החוק המתקן יזכו, החל משנת 2017 לתמיכה מוגדלת.

לסעיפים 31-38

סעיפים אלו נועדו להסדיר היבטים משלימים הנוגעים לשירותם האזרחי של תלמידי הישיבות, אשר יופעל בהתאם להצעת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות.

הסעיפים מתייחסים להקמתה של רשות לשירות אזרחי במקומה של מנהלת השירות האזרחי-לאומי הקיימת כיום, אשר תפעל בכפיפות ישירה לשר הכלכלה ואשר תהיה אחראית על כלל ההיבטים של הפעלת שירות זה.

כמו כן קובעים הסעיפים כי תינתן עדיפות, במספר רב של היבטים, למסלול השירות האזרחי-ביטחוני הקבוע בהצעת חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות.

סעיף 32 קובע כי החלטת הממשלה מספר 5275 מיום 9.12.2012 שעניינה שירות אזרחי משמר ואשר צפויה לפקוע בתאריך 31 אוגוסט 2013, תוארך עד ליום 31 נובמבר 2013 או עד להשלמת הליכי החקיקה של חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות, לפי המוקדם מביניהם וזאת במטרה שלא לפגוע ברציפות הפעלתו של השירות האזרחי לתלמידי הישיבות ולנוכח הליך החקיקה המתקדם בנושא זה.

לסעיף 39

הסעיף מבקש להחיל על הצעת חוק השירות האזרחי, התשע"ב-2012 (ה"ח הממשלה 671 מיום 14.3.2012, להלן- הצעת חוק 671) ולקבוע כי כל שינוי בנוסח הצעת החוק ייעשה בהסכמה של משרד הכלכלה, משרד המשפטים ומשרד האוצר. הודעה על חזרה מהצעת החוק תמסר לכנסת בידי שר הכלכלה לפי תקנון הכנסת והחלטה על חזרה כאמור תעשה לפי תקנון הממשלה.

כמו כן מחליט הסעיף לפעול להשלמת הליכי החקיקה בכנסת ככל הניתן, במהלך המושב השני של הכנסת ה-19 מתוך הבנה כי הצעת החוק מהווה נדבך חיוני בהסדרה הכוללת והשוויונית של תחום השירות האזרחי, המהווה מכשיר חלופי לנשיאה בנטל השירות למי שאינם משתלבים בשירות צבאי.

לסעיפים 40-43

סעיפים אלו נוגעים לשירותם האזרחי-חברתי, כהגדרתו בהחלטה זו, של האזרחים בני המיעוטים.

מטרת סעיפים אלו הינה לקבוע את עקרונות ואופי שירות זה ולפעול להגדלה משמעותית והדרגתית בהיקף שירותה של אוכלוסיה זו תוך נקיטת צעדים להסרת חסמים קיימים לשילובה של אוכלוסיה זו בשירות.

בשל חשיבות הנושא ומורכבותו, נקבע כי בתום שנת 2014 תבחן הממשלה את מתווה שירותם של האזרחים בני המיעוטים במטרה להגביר את שילובם בחברה הישראלית ולהעמיק את השוויון בין האוכלוסיות השונות.

לסעיפים 44-55

מטרת סעיפים אלו הינה להגביר משמעותית את יעילותו והיקף יישומו של מתווה השירות. זאת, הן באמצעות הגדרת חובות דיווח ביחס לשירות הצבאי והאזרחי, הגברת ביקורות מכוח נוהל בקשת תמיכה במוסדות תורניים, הגדלת מספר התלמידים הנדרש להכרה בישיבה, קביעת מנגנוני העברת מידע יעילים, קידום תקנות להגברת האכיפה על מתן פטור לנשים דתיות וכן הקמת צוות לבחינת אמצעי אכיפה ובקרה נוספים על נוכחות תלמידי ישיבות במוסדות תורניים.

לסעיפים 56-59

מטרת סעיפים אלו להתאים מסלולי שירות בצבא ובשירות האזרחי לטובת שירותם של תלמידי הישיבות. סעיפים 58 ו-59 נועדו לוודא כי לא ייפגע כבודן מעמדן ושילובן של נשים בצבא ובשירות האזרחי כתוצאה משילוב תלמידי הישיבות במסגרות אלו.

לסעיפים 60-61

הממשלה רואה חשיבות רבה בהתנדבות לשירות לאומי של אנשים עם מוגבלות שקיבלו פטור מחובת שירות צבאי וכן בהתנדבות לשירות לאומי של צעירים בסיכון אשר קיבלו פטור כאמור.

בשל כך, קובעים סעיפים אלו הגדלה 200 תקנים לשירות אנשים עם מוגבלות ו-200 תקנים לשירות צעירים בסיכון, מחציתם כתוספת ממשרד האוצר ומחציתם באמצעות הסטת תקנים או משאבים קיימים ממשרדי החינוך והבריאות.

לסעיף 63

סעיף 2 להצעת החוק המתקן, קובע את הארכת שירותן הצבאי של נשים בארבעה חודשים, החל מחודש יולי 2015. בהמשך לאמור ועל מנת שתושגנה תכליות מרכזיות של הארכת השירות כאמור, מטיל סעיף זה על צה"ל לגבש מתווה לקידום נשים ושילובן בצבא, בתפקידים ובמערכים השונים, לרבות מערכי פיקוד, באופן שיבטא את התועלות בהארכת השירות וצמצום אי השוויון בין גברים לנשים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

ליישומה של החלטת הממשלה עתידה להיות השפעה חיובית משמעותית על שיעורי התעסוקה של גברים חרדים, ובהתאם עתיד לסייע למיצוי פוטנציאל הצמיחה של המגזר החרדי בפרט והמשק הישראלי בכלל.

תקציב

להסדר השוויון בנטל בכלל, ולהסדרים הנלווים המפורטים בהחלטה זו בפרט, ישנן עלויות תקציביות, אשר יוסדרו במסגרת סיכומים תקציביים בין משרדיים.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

לסעיפים 56-59

מטרת סעיפים אלו להתאים מסלולי שירות בצבא ובשירות האזרחי לטובת שירותם של תלמידי הישיבות. סעיפים 58 ו-59 נועדו לוודא כי לא ייפגע כבודן מעמדן ושילובן של נשים בצבא ובשירות האזרחי כתוצאה משילוב תלמידי הישיבות במסגרות אלו.

לסעיפים 60-61

הממשלה רואה חשיבות רבה בהתנדבות לשירות לאומי של אנשים עם מוגבלות שקיבלו פטור מחובת שירות צבאי וכן בהתנדבות לשירות לאומי של צעירים בסיכון אשר קיבלו פטור כאמור.

בשל כך, קובעים סעיפים אלו הגדלה 200 תקנים לשירות אנשים עם מוגבלות ו-200 תקנים לשירות צעירים בסיכון, מחציתם כתוספת ממשרד האוצר ומחציתם באמצעות הסטת תקנים או משאבים קיימים ממשרדי החינוך והבריאות.

לסעיף 63

סעיף 2 להצעת החוק המתקן, קובע את הארכת שירותן הצבאי של נשים בארבעה חודשים, החל מחודש יולי 2015. בהמשך לאמור ועל מנת שתושגנה תכליות מרכזיות של הארכת השירות כאמור, מטיל סעיף זה על צה"ל לגבש מתווה לקידום נשים ושילובן בצבא, בתפקידים ובמערכים השונים, לרבות מערכי פיקוד, באופן שיבטא את התועלות בהארכת השירות וצמצום אי השוויון בין גברים לנשים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

ליישומה של החלטת הממשלה עתידה להיות השפעה חיובית משמעותית על שיעורי התעסוקה של גברים חרדים, ובהתאם עתיד לסייע למיצוי פוטנציאל הצמיחה של המגזר החרדי בפרט והמשק הישראלי בכלל.

תקציב

להסדר השוויון בנטל בכלל, ולהסדרים הנלווים המפורטים בהחלטה זו בפרט, ישנן עלויות תקציביות, אשר יוסדרו במסגרת סיכומים תקציביים בין משרדיים.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

הצעת ההחלטה מתואמת עם השרים הנוגעים בדבר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 15 מיום 7 אפריל 2013

החלטת ממשלה מספר 25 מיום 14 אפריל 2013

החלטות ממשלה 394-396 מיום 19 יוני 2013

החלטת הממשלה מספר 5275 מיום 9.12.2012

עמדת היועץ המשפטי

חוות דעתו של היועץ המשפטי מצורפת להחלטה זו

סיווגים

סיווג ראשי : 01 ביצועי

מוגש על ידי השר יעקב פרי
יו"ר ועדת השרים לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי,
בשירות האזרחי ובשוק העבודה

י"ז באב התשע"ג
24 ביולי 2013

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: י"ז אב תשע"ג
24 יולי 2013
סימוכין: נ-יועמש-240714-009200

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: שירות חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל הביטחוני והכלכלי.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהחלטה מס' 515 מיום 7 ביולי 2013, אישרה הממשלה עקרונית את טיוטות חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 19 והוראת שעה) (שילוב תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013 וטיוטת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (להלן: טיוטות החוק), והסמיכה את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את נוסחן הסופי של טיוטות החוק ולהגישן לכנסת. הצעות החוק אושרו ופורסמו ברשומות(ה"ח 787 מיום 10.7.13) ועברו בקריאה ראשונה בכנסת ישראל ביום 22 ביולי 2013.

תכליתה של הצעת ההחלטה המובאת כאן הינה לטפל בהסדרים משלימים הנובעים מן הצורך ליישם בהצלחה את המטרות הקבועות בהצעות החוק, כגון יעדי הגיוס, מערך התמריצים, אמצעי האכיפה ופיקוח ועוד. כמו כן מבוקשת החלה של דין רציפות וקידום הצעת חוק השירות האזרחי, התשע"ב - 2012.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם: אין

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
הצעת ההחלטה מתואמת עם המשרדים הרלוונטיים.

עמדת היועץ המשפטי של ועדת השרים:
אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

אחז בן-ארי
היועץ המשפטי

מזכירות הממשלה

החלטה מספר נטל/23 של ועדת שרים לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק העבודה מיום 29.05.2013 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 19.06.2013 ומספרה הוא 396(נטל/23).

396(נטל/23). שילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל הביטחוני והכלכלי - מתן אישור להפצת הצעה להחלטה בנושא

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר את טיוטת ההצעה להחלטה (המסומנת כנספח ג') בעניין שילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל הביטחוני והכלכלי, המצורפת בזה, בשים לב להערות ולתיקונים כדלקמן:-

1. שירות תלמידי הישיבות

(פה אחד) לאשר את המתווה המוצע, בכפוף לתיקונים הבאים:

א. בסעיף 3 יימחק: "(לרבות הסדר חב"ד ובלבד שתחול על תלמיד הישיבה חובת גיוס, לא יאוחר מהגיעו לגיל 21)".

ב. בסעיף 6, במקום: "לפטור" יבוא: "לדחות".

ג. תיבחן אפשרות למתן דח"ש ללא החלת חובת התייצבות שנתית למתמידים וסעיף 126 בחוק שירות ביטחון יתוקן בהתאם.

2. ישיבות הסדר

(4 קולות בעד; 2 נגד) להשמיט את סעיף 9 המוצע ולכתוב במקומו כי "הצבא בשיתוף איגוד ישיבות ההסדר, יעודדו השתלבות בתכניות ה"שילובים" בישיבות ההסדר, במסגרתן מחויב שירות פעיל של 24 חודשים וכן יעודדו השתלבות במסלולי פיקוד לתלמידי ישיבות ההסדר והכול במגמה להאריך את משך השירות הפעיל במסגרת מסלול זה."

3. ישיבות הסדר חרדיות
(פה אחד) לאשר את סעיף 10 למתווה המצורף.
4. ישיבות ציוניות גבוהות
(5 קולות בעד ; 1 נגד) לאשר את סעיף 11 למתווה המצורף, בכפוף לתיקונים הבאים : במקום : "יפטור", יבוא : "ידחה", ובמקום : "150" יבוא : "300".
5. מרכז קליטת חרדים (מח"ר)
(פה אחד)
א. בסעיף 12 יתווסף בסיפא מידע על שילוב בתעסוקה.
ב. בסעיף 13, המילים : "יחידת ההכוון התעסוקתי" – יימחקו.
6. שירות אזרחי
(פה אחד)
א. מעמד הרשות לשירות אזרחי-לאומי המוזכר בסעיף 14, ייבחן ויתואם עם נציבות שירות המדינה.
ב. בסעיף 16 יבחן היועץ המשפטי לממשלה את ענין הוספת השירות בסיירת הירוקה, לקראת הבאת טיוטת החוק לוועדת השרים לענייני חקיקה.
7. היערכות המסגרות
(פה אחד)
א. סעיף 20 המוצע יימחק.
ב. בסעיפים 23 ו-24 במקום המילים "לפעול להגדלת" ייכתב "להגדיל" והסעיפים יתואמו מבחינה תקציבית עם משרד האוצר.
ג. הנוסח הסופי של סעיף 25 יתואם עם משרדי הממשלה הנוגעים לנושא.
8. עידוד ביצוע שירות אזרחי, חברתי, התנדבותי בקרב בני מיעוטים
(4 קולות בעד ; 1 נגד ; 1 נמנע)
א. סעיפים 29 ו-30 – יימחקו.
ב. שירותם של בני מיעוטים ינוסח בהצעה להחלטה על פי

הניסוח במתווה המשותף שעליו הוסכם בהסכמים הקואליציוניים.

ג. יתווסף סעיף שיטיל על שר הביטחון לעודד שירות בני מיעוטים בצה"ל.

ד. יובהר כי כספים המגיעים לבני המיעוטים מהקרן לחיילים משוחררים, יועברו באמצעות הרשות לשירות אזרחי-לאומי.

ה. בסעיף 31, במקום: "2016" יבוא: "2015".

9. תקופת ההסתגלות

(פה אחד)

א. בסעיף 34, המילים: "למרכז להכוון התעסוקתי של משרד הכלכלה" – יימחקו ובמקומם יבוא: "לנציג משרד הכלכלה במח"ר", ולאחר המילים: "ולאחר מכך", יבוא: "רשאי יהיה שר הביטחון", ובהמשך יימחקו המילים: "שר הביטחון".

ב. יובהר כי הפטור שניתן לתלמידים ("ריקון הבריכה") ייעשה בהדרגה ובתיאום עם משרד הכלכלה.

10. יעדי הגיוס בתקופת ההסתגלות

(4 קולות בעד; 1 קול נגד; 1 קול נמנע)

לאשר את סעיפים 37, 38 ו-39 בנוסח כדלקמן:

1. לקבוע את היעדים הבאים לגיוסם של תלמידי ישיבה אשר חל עליהם צו דחיית שירות, ולהנחות את שר הביטחון ואת ראש הרשות לשירות אזרחי-לאומי שבמשרד הכלכלה לפעול למימושן:

א. בשנת 2013 - 3300 מתגייסים, מהם 2000 מתגייסים לצה"ל ו- 1300 לשירות האזרחי.

ב. בשנת 2014 - 3800 מתגייסים, מהם 2300 מתגייסים לצה"ל ו- 1500 לשירות האזרחי.

ג. בשנת 2015 - 4500 מתגייסים, מהם 2700 מתגייסים לצה"ל ו- 1800 לשירות האזרחי.

ד. בשנת 2016 - 5200 מתגייסים, מהם 3200 מתגייסים לצה"ל ו- 2000 לשירות האזרחי.

2. התקיימו יעדים שקבעה הממשלה מתום התקופה שסיומה בחודש יולי 2017 ואילך, רשאי שר הביטחון לדחות את

שירותם של יתר תלמידי הישיבה שמלאו להם 21 שנים, בכפוף לתנאים שייקבעו בחוק, לרבות המשך לימודיו של תלמיד הישיבה עד גיל 26. עשה כן שר הביטחון, תקבע הממשלה יעדים לשנה העוקבת, אשר יהיו גבוהים מיעדי הגיוס לאותה שנה.

3. לא נתמלאו היעדים בשנה פלונית מתום התקופה שסופה בחודש יולי 2017, ייפסק הסדר דחיית השירות המפורט בסעיף 38 מאותה שנה ואילך.

11. מערך התמריצים לצורך עמידה ביעדים בתקופת ההסתגלות
המתווה המוצע בנושא זה ינוסח מחדש בתאום עם משרדי הממשלה הנוגעים לנושא והיועץ המשפטי לממשלה.

12. היבטים כלכליים בתקופת הקבע
(פה אחד)
א. בסעיפים 46 ו-47, בכל מקום שבו מופיע: "לששה חודשים" יבוא במקומו: "לשנה".
ב. בסעיף 48 תיבחן האפשרות לשימוש באמצעים ביומטריים.
ג. בסעיף 49, במקום: "שיקטין" יבוא: "שיגדיר".
ד. בסעיף 50 בסיפא, למחוק החל מהמילה: "בשתי" ועד סוף הסעיף, ובמקומו יבוא: "אינה עומדת בדרישות שייקבעו בתקנות אשר תובאנה לאישור ועדת חוץ וביטחון של הכנסת".

13. משך השירות
(פה אחד)
לאשר את המוצע בסעיפים 51 ו-52.

14. תקציב
(פה אחד)
א. בסעיף 53(א) יימחק: "שר החינוך", ובהמשך, לאחר: "באכיפתה", יבוא: "בתיאום עם שר החינוך".
ב. סוגיית תיקצוב הימ"לים תסוכם בין שר הביטחון, שר האוצר והשר לביטחון הפנים.

15. שינויי חקיקה

סעיפים 54 ו-55 יושמטו מהצעת ההחלטה.

ב. להסמיך את יושב ראש ועדת השרים לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק העבודה (להלן – ועדת השרים), לגבש הצעה להחלטה בשים לב להערות ולתיקונים המפורטים לעיל, בתיאום עם משרדי הממשלה הנוגעים לנושא ועל פי התקנון לעבודת הממשלה, ולהגישה לאישור ועדת השרים במועד הסמוך לאישור טיוטות החוק המשלימות את המתווה לשילובם של חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי.